

Světová ekonomika

la už v roce předchozím, se dále zvýší. V první polovině roku však zůstala tato spotřeba na úrovni roku předchozího, takže nakonec byl růst veden hlavně exportem.

Nadále přetrvávala vysoká nezaměstnanost, jež začátkem roku 2003 dosahovala 19 % a byla tak vyšší než v roce 2002. Její pokles v dubnu 2003 byl spíše sezónního charakteru (na jaře začínají práce ve stavebnictví a v zemědělství.) Zůstávala nejvážnějším hospodářským problémem – ovšem vedle zemědělství (z 93 % v soukromých rukou), jež je problémem především s ohledem na členství Polska v EU. O tom svědčí mj. skutečnost, že zemědělství s 19,2% podílem na zaměstnanosti vytváří jen 3,4 % hrubé přidané hodnoty. Kromě toho veřejné výdaje ve prospěch zemědělství obnášely 3,5 % HDP ve srovnání s 1 % a 2 % jiných zemí s obdobným podílem zemědělství. Dvě třetiny těchto výdajů navíc představují transfery pro penzijní a invalidní fond zemědělců (KRUS).

Maďarsko očekávalo podle ministerského předsedy Medgyessyho v roce 2003 hospodářský růst ve výši 4 % (poté, co v roce 2002 dosáhlo 3,5 %), ve skutečnosti nepřekročil 3,1 %. Ústřední maďarské banky se rovněž podařilo snížit inflaci z 5,2 % na 4,6 %, nicméně banka nezměnila v prvním pololetí řídicí úrokové sazby a ponechala je na 6,5 procenta. Ceny potravin sice klesaly, takže souhrnný cenový index zpomalil svůj růst, také díky sníženým cenám ropy po válce v Iráku, nicméně zůstávaly vysoké ve srovnání s cenami v Polsku nebo ČR. Soukromá spotřeba byla přitom motorem růstu, ovšem takto vyvolaná nutnost vyšších dovozů neumožnila výrazné snížení deficitu obchodní bilance. Vývoz vyjádřený hodnotově měl rytmus dynamičtější (10,7 %) než dovoz (8,3 %), schodek běžného účtu však dosáhl 987 milionů eur. Přiblížil se rovněž konec privatizace (89 % všech státních podniků je už v soukromých rukou). Nezaměstnanost stoupla na 5,9 %.

Slovensko se odhodlalo k radikálním reformám jak daňovým, tak k reformám sociálního systému – také ve snaze snižovat schodek státního rozpočtu. Vládě se rovněž zčásti dařilo snižovat nezaměstnanost, která v červenci už šestým měsícem klesala, ovšem stále ještě zůstávala vysoká, na 17,7 %. Další pokles lze sotva očekávat, jelikož mnoho podniků musí čelit restrukturalizaci. Pokud jde o inflaci, cíl slovenské Národní banky dosáhnout v průměru inflační míry 7,7 – 7,9 % nebyl splněn, v prosinci roku 2003 byla ve srovnání s prosincem roku 2002 8,9 %; na tento stav měl vliv obnovený proces deregulace cen a zvýšení nepřímých daní. Státní rozpočet končil v prvním pololetí schodkem 27,6 miliardy Sk, představoval tedy 4,9 % hrubého domácího produktu.

Slovinsko dosáhlo v procesu reálné konvergence pozoruhodného úspěchu. Zatímco ještě v roce 1995 disponovalo hrubým národním produktem na obyvatele – měřeno kupní silou – jenom 63 % průměru zemí EU, v roce 2003 to už bylo 73 %, nejvyšší úroveň ze všech kandidátských zemí. Ekonomický růst ovšem nemohl v roce 2003 vzhledem k zesláblé světové konjunkturu udržet úroveň z devadesátých let ve výši 4 – 5 %, a protože země je značně závislá na exportu, stoupl pouze o 2,2 procenta.

Velkým makroekonomickým problémem je ve Slovinsku vysoká inflace. Indexace mezd, důchodů a dosud i úroků vytvářela spolu s pomalými strukturálními reformami setrvalé inflační tlaky. S ročním průměrem 7,5 procenta vykazovalo Slovinsko nejvyšší vzestup spotřebních cen ze všech kandidátských zemí. Příčinou bylo zvýšení sazeb u daně z přidané hodnoty a spotřební daně u tabáku a alkoholu, jakož i přizpůsobení regulovaných cen. Vláda se na tuto situaci pokoušela v roce 2003 reagovat jednak restriktivní daňovou politikou, jednak zmrazením regulovaných cen.

Ústřední banka, Banka Slovenije, hodlala snížit míru inflace do konce roku na 5,3 % a do června roku 2004 by měla míra klesnout na 4 %. Deficit státního rozpočtu byl schválen s ohledem na slabou světovou hospodářskou konjunkturu ve výši 1,3 % HDP namísto původního 1 %.

Rumunsko se zaměřilo na uzavření vstupních jednání s EU v roce 2004 tak, aby na počátku roku